

Jumalateenistus
püha Preestri-kannataja
Isidori

ja ühes temaga kannatanud 72 Kannatajate
mälestuseks,

kes Eiwimaa Jurjewi linnas 1472 aastal Õige
usu eest on kannatanud.

Nende mälestuse pääw on 8. Jaanuari kuu pääw.

Служба святому Священномученику Исидору
и иже съ нимъ 72 Мученикомъ.

Hiias.

Trükkitud W. Jakobsoni trükkitojas,
Joanni uulitsas № 8.

Jumalateenistus
püha Preestri - kannataja
Isidori

ja ühes temaga kannatanud 72 Kannatajate
mälestuseks,

kes Riitvi-maa Surjewi linnas 1472 aastal Sige usu eest on
kannatanud.

Nende mälestuse pääw on 8. Jaanuari kuu pääw.

Служба святому Священномученику Исидору
и иже съ нимъ 72 Мученикомъ.

Н i i a s .

Trükkitud M. Jakobsoni trükikojas, Joanni uulitsas № 8

Духовною цензурою печатать дозволяется Рига, 18-го ноября 1899 г.
Цензоръ, свящ. Н. Лейсманъ.

Jumalateenistus
püha Preestri-kannataja
I s i d o r i

ja ühes temaga kannatanud seitsmekümne kabe Kan-
natajate mälestuseks,

kes Liivi-maa Jurjewi linnas Sige usu eest on kannatanud.

8. Jaanuari kuu pääwal.

Sunrel Öhtusel Jumalateenistusel.

Sunnis on see inimene . . . 1. antiwon. Pärast: Ißsand,
ma hüian . . . 8 stihirat: 3 Ißsanda ristmise püha stihirat ja
5 stihirat kannatajatele.

Stihirad Kannatajate auuks, 8. wiisil.

Kuidas peame teid nimetama, oh pühad inimesed,
sest teie rõhusite maha kurja waimude wäe-hulgad, ja
tegite nende nooled nüriks oma kange walu läbi, mis
piinamistest tundsite, sest teie seisite julgeste Kristuse
Sige usu eest ja andsite omad ihud tema eest piinamisele
wahwa meelega, oh pühad seitssekümmend kaks Kannatajat
ühes oma õpetaja Ißsidoriga, ja teie rõõmustasite Kris-
tuse püha Rogudust, oh auusad, oma waewaga; aga meid,
kes patu tõbedest waewatud oleme, tehke terweks, oh Ju-
malikud Kannatajad, sest teil on julgus Ißsanda ees, kes
sulase käest ristmist wastu wõtnud on. Kats korda.

Kuidas peame sind nimetama, oh wahwa preester Issidor, sest sina töid Kristuse juure Martrite wäe-hulga, ja ühes nendega näitsid ja isadelt päritud Sige usu auu üles efiwate ladina-usulistest ees, ja heitsid ära nende wõerad õpetused ja meelitawad maenitsused Kristuse wäe läbi, kes Jordanis ristmist wastu wõttes, madude pead maha rõhus; peästu Tema meid ja puhastagu meid meie paljust patudest oma Kannatajate palwete pärast, kui Helde ja Inimesearmastaja. Kats torda.

Kuidas peame teid nimetama, oh pühad wahwast wõitjad Kannatajad ühes teie preestriliku õpetaja Issidoriga, sest teie täitsite õigel wiisil Issanda seädust, pidasite wäga ristiusu teenistuse pruugid ja katsite häbiga kõrgid piinajad meie Lunastaja Kristuse wäe läbi, kes Jordanis ristmist wastu wõtnud on; paluge Teda, Issanda Kannatajad, et meie hirmsast pimedusest ja põrgu tulest pääsesime, ja et meie hinged lunastust leiaksid.

Au olgu Isole . . . 5. wiisil.

Kõõmusta ennast, ja Jumala preester Issidor, kaudis Kristuse saladuste teenija; so ümber hiilgas niisama waimustud seitsemekümne kase kogudus, ja nende seas paistsid sina kui üks üpris hiilgaw täht Koguduse taewalautuses ja seda üheloomulist ja lahkumata Kolmainust Jumalat, Isa, Poega ja Püha Waimu, kes Ilast wälja läheb, kuulutasid ja selgeste waenulise piiskopi ja palju rahwa ees, ladina usu õpetust sõideldes. Seepärast saidki teie pühad ihud, oh Kristuse Kannatajad, woolama jõe wette wisatud, aga Jumala tahtmise järele said naad sealt jälle kuima kalda peale kannetud, aga teie hingedele

andis Kristus rahu taeva kodades. Ja nüüd, oh pühad kannatajad, kes surma Õige usu eest vastu võtnud olete, tehke palvet Kristuse Jumala ees, et Ta meie hinged äralunastaks.

Nüüd ja ikka . . . Issanda ristimise püha laul.

Altariisse minemine. Nädali pääwa profimen. Lugemised püha kannatajate mälestuseks.

Lugemine prohveti Jesaja raamatust. (43, 9—14).

Nõnda ütleb Issand: Kõik paganad kogugu ühte, ja kõikjugu rahvast tulgu kokku; kes nende seas võib seda teada anda, ja endisid asju meie kuulutada; toogu nemad omad tunnistusmehed ette, et nemad õiged on; ja kuulgu, ja üttelgu nemad: See on tõsi. Teie olete Minu tunnistusmehed, ütleb Issand, ja Mo sulane, keda Ma olen äravalitsenud, et teie võite teada, ja Mind uskuda ja mõista, et Mina seesamma olen; enne Mind ep ole ükski jumal valmistanud, ja pärast Mind ei saa ükski olema. Mina, Mina olen Issand, ja pole muud ärapeäsjat kui Mina. Mina olen teatanud ja ärapeästinud, ja kuulutand, ega ükski võeras teie seas; ja teie olete Mo tunnistusmehed, et Mina olen Jumal, ütleb Issand. Ma olen Mina seesamma, enne kui pääwa oli, ja ükski ei voi Mo käest ärapeästa; Ma tahan seda teha, ja kes võib seda tagasi ajada. Nõnda ütleb Issand teie Lunastaja, kes Israelis püha on.

Lugemine Salomoni tarkuse raamatust (3, 1—9).

Bagade hinged on Jumala kä, ja ei mingisugust walu ei puutu neisse. Meeletumate meelest arwati neid ärasurnud, ja nende äralahkumine peeti kurjaks põlweks, ja nende äraminemine meie seas hukatuseks, aga nemad

on rahu sees. Ja ehk neid küll inimeste nähes nuheldakse, siiski on neil täis lootus, et hing on surematta. Ja kui nemad pisut saamad karistud, tehakse neile rohkesti head, sest Jumal on neid kiusanud, ja leidnud Enese väärt. Tema on neid kui kulda sulatamise ahjus läbi katsunud, ja kui täit põletamise ohwrit vastu võtnud. Ja nende armakatsmise ajal paistwad nemad jälle, ja jookswad kui sädemed kõrtest läbi. Nemad peawad paganate peale kohut mõistma, ja rahwa üle walitsema, ja Issand on nende kuningas igawest. Kes Tema peale on lootnud, need saawad töt mõista, ja kes ustawad on armastuses, need jääwad Tema juure, sest arm ja halastus on Tema Pühade sees, ja ülewaatmine nende üle, kes Tema ärawalitsetud on.

Lugemine Salomoni tarkuse raamatust. (5, 15—6, 3).

Õiged elawad igaweste, ja nende palk on Issanda sees, ja hoolekandmine nende eest on Kõigeförgema juures. Seepärast saamad nemad ühte kaunist kuningriiki, ja ilusa krooni Issanda käest; sest Tema warjab nende üle oma parama käega, ja oma käewarrega katab Tema neid kui kilbiga. Tema võtab oma püha wiha kui sõarista hoopis, ja ehitab omad loomad sõariistadega, et nemad waenlaste kätte maksawad nuhtluseks. Tema võtab õigust kui raudriiet selga, ja paneb tõsist kohut pähä raudkübaraks. Pühitsust võtab Tema kilbiks, kelle vastu midagi ei hakka. Tema ihub oma kagnet wiha mõvegaks, ja ilma-maa rahwas lähäb temaga jõtta meeletumate vastu. Wäiklõõmise nooled lähawad otsekohe wälja, ja oskawad pilwedest märki otsegu ümmarguse amu pealt. Ja wiha lingust wistatakse jämedad rahed. Mere wesi on otsegu paha meelega nende vastu, ja jõed uputawad neid ilma armuta

ära. Wäe waim seisjab nende wastu, ja ajab neid laiale kui tuulis pää: ja ülekohus häwitab kõik seda maad ära, ja kurjategemine ajab wägewate auujärjed ümber. Seepärast kuulge, teie kuningad, ja mõistke, teie kohtumõistjad maa rajade peal! Õppige tundma. Pange tähele, kes teie hulga rahwa üle walitsete, ja paganate rahwa üle juurustate. Sest walitsus on teile Issandast, ja meelevald Kõigekõrgemast antud.

Bitia laulud Issanda ristmise püha auuks. 4. wiisil.

Au olgu Issale . . . 2 wiisil.

Tulge, Martrite armastajad, maitskem täna rõõmu waimulikul sööma-laual, mis meile Issanda seitssekümmend kolm Martrit on walmistanud; aga teie Kristuse Kannatajad, kes Inglitega ühes elate, paluge Kristust Lunastajat, et Ta patud meile andeks annaks, kes meie nüüd õigel wiisil teie auusat mälestust peame.

Nüüd ja ikka . . . laul Issanda ristmise püha auuks, 8. wiisil

Salmidega laulud püha Kannatajate auuks, 4. wiisil.

Mitmel wiisil ähwardas wihane piinaja teie ihud hirmsa nuhtluse alla anda, oh Jumalakartlikud Kannatajad, aga teie ei taganenud Sigest Kristuse usust, waid kannatasite wangitorni waewa ja wõtsite wastu libedat surma, oodates tulewat kätteta sumist ja igawest auu.

Salm: Õiged kiskendawad, ja Issand kuuleb ja peastab neid kõikist nende ahastustest.

Saagu auustud Jumalikud targad Kannatajad püha lauludega, sest naad kuulutasid Õiget usku pühalikult wastaliste ees ja kustutasid nõnda oma kannatuste läbi pettuse õelad nooled ära ning said närtsimata auu osaliseks.

Salm: Kes Dige, sel on palju õnnetust, aga Issand
kõrhub teda neist kõikist wälja.

Oh õnsad targad kõrgenimelised Kannatajad, teie
katsite häbige ülekohtust piinajat, kes wastu seadust eksi-
stusku tunnistada käskis, ja kannatliku meelega häda kan-
natades, punusite ennestele wõidu kroonid, ja palute maa-
ilma eest.

Au olgu Issale . . . 4. wiisil.

Palawasti armastusest Kristuse wastu waimustud, ei
taganenud teie Sigest usust ära, oh pühad seitsekümmend
kaks Kannatajat, ühes pühitsetud õpetaja Issidoriga, ja
Kristuse wäega kinnitud, kannatasite ära mitmed liiga-
tegemised ja laimamised, ja rõhusite maha piinajate jul-
guse, oh pühad inimesed, ja Kristuse Diget usku kõikumata
pidades, asusite siit maailmast taewa kotta kõikide Looja
juure, kelle eest teie kannatada wõtsite. Et teil julgus on
nüüd Tema ees, siis paluge, et meie hingedele rahu ja suur
heldus antud saaks.

Nüüd ja ikka . . . Paul Issanda ristmise püha auuks.

Tropar, 2. wiisil.

Oh õnsad Issanda Kannatajad, teie kuulutasite julgu-
sega Diget Kristuse usku ja sõitlejate kohtu ees wastaliste
eksilikud õpetused; seepärast saitegi, oh pühad inimesed, jõe
põhja wisatud, aga teie hinged asusid üles taewa koda-
desse; seal nüüd Pühadega ühes seistes kõikide Kuninga
ja Jumala auujärje ees, tehke palwet Tema ees meie Diget
usku Keisri eest, ning ka kõige Diget usku risti-rahwa
eest, kes teie wahwaid wõitlemisi wagal meelele auustawad.

Au olgu Issale . . . nüüd ja ikka . . . Paul Issanda
ristmise püha auuks.

Sommikusel Jumalateenistusel.

Pärast: See on Jumal Issand . . . Issanda ristmise püha tropar katsorda. Au olgu Issale . . . tropar kannatajate auuks, nüid ja ikka . . . Laul Jumala sünnitaja auuks, mis Issanda ristmise pühal lauldakse.

Pärast esimest katesma lugemist katesma laul, 4. wiisil.

Auusat Koguduse taewa lautust walgustate teie alati kui juured hiilgwad tähed, ja paistate ka walgust õigeusulistele, oh Jumalikud Kannatajad ja Kristuse sõa-mehed. Kats lorda.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . Laul, mis Issanda ristmise pühal lauldakse.

Pärast teist katesma lugemist katesma laul, 4. wiisil.

Bahwa meeleaga kannatustest läbi minnes, oh imelised walukannatajad, läksite teie läbi jõe sügawusest ja tõudsite ärapeastmise laia ruumile, sest teie saite taewa riiki, kus meie eest nüid Jumalikuid palwid teete, oh wahwast wõitjad Kannatajad. Kats lorda.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . Laul, mis Issanda ristmise pühal lauldakse.

Pärast polieletoni katesma laul, 8. wiisil.

Teid seuti wastalistest finni ja wiidi wangikotta, aga usu wäest hoietud, jäite teie wõitmataks, ja ihust lahkudes, oh pühad, ehitajite endid awalikult Jumaliku ihaldusega. Seepärast paistate maa-ilma sees, kui hiilgwad taewa jähed ja walgustate uskjaid Waimu armuga. Oh walutundnud Kannatajad, paluge Kristust Jumalat, et Tema andeks annaks patud neile, kes armastuses auustawad teie püha mälestust. Kats lorda.

Au olgu Issale . . . nüid ja ikka . . . Laul, mis Issanda ristmise pühal lauldakse: katesma laul, 4. wiisil.

Treppi laul: 4. wiisil, esimene antiwon.

Profimen: Õiged kiskendawad, ja Issand kuuleb ja peastab neid kõikist nende ahastustest.

Salm: Kes Õige, sel on palju õnnetust, aga Issand katab teda neist kõikist wälja.

Igaüks, kel õhk on . . . Ewangelium Kannatajate aunts.

Pärast 51. Taaweti laulu, stihira, 2. wiisi'.

Tulge, olgem rõõmsad Issanda ees, Kannatajate mälestuseks, oh pühapidamise armastajad! Tulge, laulgem kauni heäleaga Kristuse Kannatajaid kiites, kes petliku tarkuse ja waenlaste meelitused ära on põlganud ja Õiget Kristuse usku lohtu ees julgusega kuulutanud. Seepärast, oh üpris õnsad ja paljukannatajad, tehke palwet alati meie hingede eest.

Issanda ristmise püha kaanon; igas laulus irmos ja 5 tropari, ja kaanon Kannatajate mälestuseks; igas laulus irmos ja 7 tropari.

Esimene laul.

Irmos. Sinu ärawõitja param käsi, oh Igawene, on tugewaste oma Jumaliku au üles näitnud; sest tema, kui see kõigewägewam, tegi mere põhja mööda Issraeli rahwale olemata tee, aga nende waenlased hukkas Tema ära.

Kurbduseta elu pärisite teie, pühad Kristuse seitsekümmend kolm Kannatajat, ja tunnete nüid alati waimuliku rõõmu; ajage, ma palun teid, mo hingest iga kurbdus kaugele, et mina rõõmustades teie püha kannatusi kiidaksin.

Teie olete, oh Kristuse Kannatajad, uuesti ilmud taewatähed, kelle juhatajaks wägew õpetuses ja kannatuses preester Issidor on; seepärast palume teid, ajage ära meie südamest patu pimedus, oh wahwast wõitjad Kristuse Kannatajad.

Oh pühad Walukannatajad püha Waimu Zumalikust
sõedest põlema sütitud, paistsite teie walguse hiilguses
wahwa kannatuste läbi, oh pühad, ja murdsite katti kõik
wana mau, selle petja wõitleja, nooled.

Au olgu Isale ja Pojale ja Püha Waimule.

Laul Kolmainule Zumalale.

Oh üheloomuline Kolmainus Zumal, Isa, Sõna
ja Püha Waim, Sind auustame uuga, kui kõikide Loojat,
ja hüüame So poole waga meelega: Oh Püha Kolmainus
Zumal, peästa meid, oma Kannatajate palwete pärast.

Laul Zumalasiinmitajale.

Sa oled Zumaliku auu üks, oh kõigepuhtam Walit-
seja, tee lahti mulle patukahetsemise ukseid, oh Kuningina,
ma palun Sind, tõmba wälja pörgu wärawist mo waene
hing, et mina Sind, mo heldet Gestsseisjat, niikui kohus,
kiidaksin.

K o l m a s l a u l .

Armos: Kes Sa üksi inimese loomuse nõdrust tead ja
armulikult seda Enese peale wõtsid, linnita mind förgelt
wäega, et ma wõiksin hüida: Sina, Inimesearmastaja,
oled oma ärarääkimatu auu püha elaw tempel.

Kawal waenlane näitis oma suurt kurjust üles Püha-
dega wõideldes, aga ta sai nendest wõidetud, neid nähes
wõitmata olewat, sest Zumala wägi aitas neid; seepärast saite
teie Zumaliku walguse osaliseks, oh Zumalas õnsad inimesed.

Kurjameeleline piiskop tahtis teid, oh pühad, õigest
usust ära lahutada ja oma eekliku tarkuse ja hapnemata
leiwade teenistuse poole pöördä, aga teie panite tema nõud-
mise wastu, oh pühad, kui wahwad sõameshed, ja Kristuse
wäega saite wõitu tema üle.

Saul Kolmainu'se Jumalale.

Walguš on Iša, walguš on Boeg, walguš on Püha
Trööstja Waim; püha Kolmainuš on walguše hallikas, kui
üks ainuš päike, ja walguštub Jumaliku walgušega ning
hoiab meie hinged püha Kannatajate palwete pärast.

Saul Jumalasuunitajale.

Oh kõigepuhtam Ema, kellest Jumal ihu wöttis, wõta
wastu nende palwe heäled, kes Sinu poole ikka hüitawad,
ja peästa ka meid ära mitmesugustest waenlase kiusatustest.

Katesma laul, 5. wiisil.

Täna hiilgab, oh Ihsand, Sinu Kannatajate mälestus,
seitsemelümne kahe ja nende õpetaja preestri Ihsidori mä-
lestus, kes otsegu walguštajad tähed ilmusid ja usklikudelt
effituse pimeduse Jumala abiga äraajasid; nüüd on nendel
julguš Ihsanda ees, Tema ees seiswad nemad ja paluwad
meie kõikide eest, kes nende auusaid kannatusi usuga
auuštawad. Kaks korda.

Reljas laul.

Irmos: Kui Habakuk oma waimu filmaga nägi Sind,
oh Neitsi, otsegu ühte mäge, Jumala armuga warjatud
olewad, siis ütles ta ette, et Sinust sünnib se Ihsraeli Püha
meie lunastuseks ja uuendamiseks.

Oh pühad seitsekümmend kaks Kannatajat ja sina kui
puhas tuike Ihsidor, tõsiſe Kristuse usu õpetaja, teid ei
wõinud kawal waenlane Jumaliku usu eest seisemisest kõigu-
tada, waid tema õel langes ise wõidetud,

Oh auusad Walukannatajad ning wahwa Kannataja
õnnis Ihsidor, kes ja Martrite koori Ihsanda juure tõid, teie
arwaste pühkmeteks kõik maailma kaunid asjad, et leida
Kristust meie Jumalat, kes on tõeste iludus ja riisumata
riffus.

Laul Kolmainule Jumalale.

Kolmepalelist Kolmainust Jumalat auustame meie waga meelega, seda tõsist Jumalat, keda kiites laulwad Inglise ja Peainglite järgmised, kui loodud loomade Walitsejat, ning ka inimesed kiitwad, ikka teda kartusega kummardades.

Laul Jumalasiinmitajale.

Sinu puhtast werest wõttis ihu Issand, ja annab neile, kes Sind auustawad, patukahetsemisest Sinu eestseismise pärast, oh kõigist lauldud, sest Tema on helde ja ainus Inimesearmastaja.

W i e s l a u l .

Armos: Oh Kristus, Sa walgustasid oma tulemise walgusega ja rõõmustasid oma ristiga kõik maailma otsad; walgusta Sinu tundmise walgusega ka nende südamed, kes Sinust õigel wiisil laulwad.

Waimuliku wee wooled täidsid seitsmekümne kolme hinged, kui nemad, pühad inimesed, wette said wisatud, Kristuse Kuninga, selle kõikide Glu pärast; nende kallid ihud said Jumala wäe läbi wee seest kuiwa maale wälja toodud, ja nemad kuiwatasid ära segased pettuse wee-ojad Jumaliku wäega, ning jootsid waimuliku joogiga usklikute südamed.

Glawast usust waimustud, oh Jumalakartlikud Kanna-tajad, ja Kristuse wäest kinnitud, katsite teie häbiga Õige usu waenlased, ja rõhuste maha ladina-usu seädused ja efslikud õpetused, ja ei pannud miski neid, oh pühad. Oma Martrite palwete pärast, oh Jumala Sõna, peasta ära juurest piinast meid, kes kõigest hinge wäest nende pühaid kannatusi kiidame.

Laul Kolmainule Jumalale

Auustagem Algmata ja Ikkaolejat Minust Jumalat ja kummardagem Tema ette, kes kolm on Paledes ja lahkumata ning üheauline Olemise poolest, nõnda kui Jumalikud Kannatajad seda on kuulutanud.

Laul Jumalasuunitajale.

Oh Keitsi, kes Sa oled naeste seas õnnistud, saada oma armu oma rahwale, Kristuse Kannatajate palumiste pärast; sest Sina oled Armulise Oma.

K u u e s l a u l .

Irmos: Meie oleme põhjatu sügawuses, ja ei ole, kes meid päästaks; meie oleme kui lambad, kes tapmisele arwatud; lunasta oma rahwast, oh meie Jumal. Sest Sina oled nõdrade tugi ja parandaja.

Mis tarwis on meile suur sõnade hulk, mis sina meile, piiskop, ütled, ja efsiliku usu eest seisja; mis tarwis on meile need tõutused, mis sina meile tõutad, ütles piinajale preester Isidor ühes oma jeltsilistega, kõik see on meile fibedam kui sap; aga tee, mis ise tahad, oh tühja tarkuse hoolitseja.

Teid, auusad Kristuse Kannatajad, on Püha Waim kinnitanud, ja teie sisse rikkalt asunud ja teile kannatliku meelt annud kõwasüdameliste waenlaste ees; Tema wäe abil kannatasite teie, oh pühad inimesed, mitmed waewad ja piinad ära wõeriti uskjate poolest; sepärast kroonis ka teid oma rikka käega Kristus, kelle eest teie kannatused wastu wõtsite.

Laul Kolmainule Jumalale.

Issa, Poeg, ja Dige Waim, kolmepaleeline Üksainus ja lahkumata Kolmainus, heida armu nende peale, kes Sinu Jumaliku walitsjust kummardades auustawad.

Saul Jumalajünnitajale.

Kaunist kõnelejad huuled ei võdi, oh Reitsi, Sinu
jaladust välja kuulutada; sest Sina sünnitad Seda, kes on
Arusaamata ja kannab oma kätte peal Seda, kes kõiki kannab.

Skondal, 4. viisil.

Auustagem lauludega Kristuse Kannatajaid, kes wah-
waste on kannatanud Kristuse tõsise usu eest, ja waenlase
kõrkuise otjani maha rõhunud. Loomata Kolmainu armu
wäega walgustud, hiilgate teie Preestriliku Kannataja Issi-
doriga ühes kannatanud auusad Martrid, kui taewa tähed
kõige maailma sees ja palute nüid Kristust alati, ning
hoiate meid waenuliku rahwaste peale tulemise eest, teie
uinumata palujad meie hingede eest.

S k o s.

Kõigetargem waimuliku wiinamäe Ghitaja Issand ja
Walitseja, nii kui Tema oma püha huultega ses tähenduse
sõnas wiinamäest ütleb, annab rohket tasumist ka neile, kes
üheteistkümnema tunni ajal tööd on teinud; nüid awaldas
Ta teuga, mis tähenduses warjul on; Ta ilmutas Preestri-
liku õpetaja Issidori ja ühes temaga seitsemekümne kabe
kannatajate wäe hulga hiilgwateks martriteks ja wahwaiks
sõameesteks. Sest teie, wahwad mõtlejad, põlgaite ära
ladina-usu õpetused ja seäduised, ja panite Dige usu wihkajad
ehmatama oma kindla wastuseisemise ja kannatuse läbi,
ja saite nõnda, oh pühad Martrid nende jarnatseks, kes on
esimesed wanal ajal kannatanud. Seepärast kroonis Kristus
teid hukkaminemata kroonidega taewa kodades, kus Martrite
hulgad ennast rõõmustawad; aga meid hoidke waenuliku
rahwaste pealetulemise eest, oh uinumata palujad meie
hingede eest.

Seismes laul.

Imros: Oh Jumalajünnitaja! Sind arwame meie usklikud üheks waimulikuks ahjuse, sest otsekui see Kõige kõrgem kolm noort meest tulises ahjus päästis, nõnda uuendas Tema, see wanematest kiidetud ja auustud Jumal, täielt mind inimest Sinu ihus.

Tõsi sed Martrid, tõsi se Kristuse meie Jumala Kanna taja d, need seitsekümmend kolm, hüüdsid oma piinajate vastu: lõõmist ja põletamist ja muid teisi piinamisi oleme meie röömuga walmis ärakannatama Dige Kristuse usu cest. Ja nemad laulsid röömsa meele ja: Kui Jumal on meie cest, siis ei saa keegi meie üle, kiidetud olgu meie wane mate Jumal.

Hambaid kiristafid tapmise tahtjad inimesed, kui metsa elajad wõtsid nemad kinni Jumala ilmumise püha auustajad, panid neid wangikotta kinni, ja wiiskafid neid wette sisse, aga Kannatajad laulsid röömsa meele ja: Kiidetud olgu meie wanemate Jumal.

Laul Kolmainule Jumalale.

Kiitkem lahkumata Kolmainust Jumalat, kiitkem lauldes ainust Jumalust, ühes Isaga Sõna ja kõigepühamat Waimu.

Laul Jumalajünnitajale.

Kiidetud oled Sina Jumal, kes Sa Neitsi ihu se asufid ja inimese ärapästsid, kes Sa kiidetud ja auustud oled igaweste.

Raheljas laul.

Imros: Israeli noored mehed paistsid ahjus kui ääsi suus, Jumalakartuse iluga selgemine kui kuld ja hüüdsid nõnda: Kiitke Isandad kõik Isanda teud, laulge ja tõstke Teda kõrgeks igaweste.

Kristuse haawadest kiideldes, tõttasite teie igawese elu kotta, oh Preefter-kannataja Ißidor ja sinuga kannatanud Martrite hulk, walge riietega ehitud, ja seisate nüid walguses Wägede Kuninga ees, ühes Martitega lauldes: Kiitke kõik Ißsanda teud Ißsandat.

Piina walu kannatajad, Kristuse kolm ja seitsekümmend Martrit, teie talasite maha waenlase kurjuse suure tule leegi Jumala wäe abil, jätsite häbisje kõwasüdamega piinajad ja saite kroonitud Kristuse käest hukkaminemata kroonidega, oh wõitmata Ißa-mehed, lauldes: Kiitke kõik Ißsanda teud Ißsandat.

Nii kui kuim niiskust igatseja maa, wõtsite teie, õnsad Kannatajad, mee-sarnatsed maenitsused vastu, mis preestriliku Ißidori kaunid huuled teile awaldasid, ja panite neid oma hingedesse narjule, kui Jumaliku magudust, ja selle läbi kosjutud, tõite wahwa tegude Algajale Kristusele saeateralised wiljapead, lauldes: Kiitke kõik Ißsanda teud Ißsandat.

Kiitkem Ißa, Poega ja püha Waimu, seda Ißsandat.

Laul Kolmainule Jumalale.

Saagu lauludega kiidetud Kolmainus Jumal, Ißa, Poeg ja püha Waim, see lahkumata Ülkainus, see ainus Jumalus, kes oma käega kõik loomad ülespeab igaweste ja oma rikka armuga kaitseb meid, kes laulome: Kiitke kõik Ißsanda teud Ißsandat.

Laul Jumalasiünitajale.

Sinust ilmus Jumal see Walgus, oh kõigist auustud Neitsi, kes Jumalatundmise walgusega inimesi walgustab, kes pimeduses olid, ja meid hukkatuselt taewaliku elusse wiis, kes laulame: Kiitke kõik Ißsanda teud Ißsandat,

Ü h e k s a s l a u l .

3:mos: See libuwitja põesas, mis põles, ja mitte ära ei põlenud, oli Sinu puhta sünnitamise ette tähenduselt. Meie palume nüid Sind: kustuta ära meie hirmsa kiusatuste ahju, et meie Sind, oh Jumalasyunnitaja, lõpmata kiidaksime.

Omad ihud andsite teie haawadele ja wangikoja wae-wadele kõigekõrgema Kuninga Issanda eest, aga omad hinged peäsite selle läbi ära ilma haawamata, oh õnsad Issanda kolm ja seitsekümmend kannatajat, ja saite Jumaliku auu osaliseks, oh üpris auusad pühad Martrid.

Teie ilmusite maa peal loojaminemata Walguse Kristuse selgeiks tähtedeks, ühes üpris hiilgwa preestri Issidoriga, oh õnsad Kannatajad, ja walgustate kõige inimeste hingesi, kes usuga teid appi hüüawad ja teie püha mälestust auustawad.

Teie hiilgwat kallist mälestust nüid auustades ja waimus rõõmu tundes, palume meie teid, oh õnnis Issidor, ja kaunis õpetaja, ühes Martritega, kes sinuga on kannatanud, hoidke meata kõik Diget usku inimesed ja kinnitage meie Keisri walitsuse keppi ning Tema sõa-mehi, oh Kristuse wõitmata Kannatajad.

Laul Kolmainule Jumalale.

Kiitkem seda Kolmepalelist Olemist ja lahkumata Auu, keda ühes Jumaluses nii taewas kui ka maa peal ikka kiites lauldasje, ja auustagem wagal meelel kumardades ühes Bojaga ka Isa ja Püha Waimu, et meie tule piinast ära peäsksimme walutundnud Martrite eestpalumiste pärast, kes Kolmainust Jumalat on kuulutanud.

Paul Jumalasiünnitajale.

Seda õnnistud Mariat Walitsejat ja Jumala Ema ning Neitsit, tulge kiitkem alati kõik usklikud armastusega, sest Tema läbi oleme meie igawest röömu leidnud.

Walgustuse laul.

Kes teie loojaminemata Walguse Kristuse ees seisate, ühes Martrite kooridega, oh õnsad Issanda seitsekümmend kolm Kannatajat, päästke oma palwetega neid, kes teid, oh pühad, lauldes kiidawad. *Kaks korda.*

Paul Jumalasiünnitajale

Sa kandsid loojaminemata Walgust, oh Ilkaneitsi Maria, seda nende Walgustajat, kes rumaluse pimeduses istuwad, oma Poega ja meie Jumalat.

Kiituse salmidega laulud.

Dh üpris auustud Kristuse Kannatajad, teie ei pannud tähele ei tagakiusajate ähwardusi, ei ka wägiwallast surma, waid walmistasite endid kauni julgusega ja wahwa meelega wõitlusele, ning katsite endid wõidusaamise auuga, ja saite Siiglaste hulka arwatud; nendega ühtlasi ka teid kiidame meie ikka õnsaks.

Dh õnsad Kristuse Kannatajad, teie andsite ise endid jõe wette uputada, teie pühitsejite maad oma püha ihudega, ja walgustasite tuule õhku oma taewa poole ülesminemisega, aga nüüd elate taewas loojaminemata walguses ja palute alati meie eest, oh Jumalanägijad.

Dh Kristuse ärawõitmata Kannatajad, teie läksite piinamise tulest Jumaliku armu kaste warjul läbi ilma weata, ja saite kõlblikuks rahuliku wete juurs asuda, ning wõtsite wõidu kroonid wastu, seepärast pühitseme meie täna röömuga teie püha mälestust ja kiidame lauldes Kristust.

Au olgu Ihsale . . . s. wiisil.

Teie wõitleste kui jõa-mehed Kristuse pärast, teie jätsite seepärast maailma kaunid asjad maha, wõtsite oma õlade peale mitmesuguete piinamiste risti ja käisite Tema järel, ja ei salgand Teda ära waewajate hulga ees. Inglise ehitasid teie pead wõidu kroonidega; julge meelega läksite teie rõõmulikult taewa kodadesse. Et teil julgus on kõikide Lunastaja ees, tehke palwid meie hingede eest.

Nüüd ja ikka . . . Laul Jumalajunnitajale, mis Ihsanda ristmise pühal lauldaske.

Suur auustamise laul. Etteeniad ja äralaskmise sõnad.

Esimene tund.

Liturgia ajal: Õnuse sõnade wahel loetakse Ihsanda ristmise püha kaanonil 4-ma laulu troparid, ja püha Martrite auuks kirjutud kaanonil 6-ma laulu troparid. Prokimen: Õiged kiskendawad, ja Ihsand kuuleb ja päästab neid kõikist nende ahastustest. Epistel ja Ewangeliium kannatajate mälestuseks.

Jutustamine

Preestri-kannataja Ihsidori ja seitsme kümne kase kannatajate kannatamistest, kes Kiwimaa Jurjewi linnas ühes on kannatanud *)

Õigeusklik ja waga (Wene) Suur Würst Jaroslaw, pühas ristmises Georgiuseks nimetud, Apostlijarnatse suure Würsti Wladimiri poeg, wõttis 1030. aastal pärast Kristuse

*) Selle jutustamise põhjuseks on: 1) Pihtwa Petscheri kloostrilüema Wago Korneliuse jutustamine neist kannatajatest, mis ülespandud on tema kirjas Petscheri kloostrilüest ja ka Wene aja raamatus (Русский Бременникъ), 2) Jutustamine neudekamade kannatajate kannatamistest, mis kirja on pannud preester munk Warlaam, keda selle tööle kõige Wene maa mitropolit Matarius oli ännistanud.

sündimist oma walitsuse alla Gēstirahwa sugukonna, kes Nowgorodi ja Pihkwa maade rajadel elasid, asutas Gma jõe ääre linna, ja ehitas jenna oma kuluga kiriku püha Suure-kannataja Georgiuse auuks. Mõne aja pärast tulid Saksad mööda merd, hakkasid jenna maale asuma ja võtsid maa oma walitsuse alla, sest et Wenemaal siis isekes- kised riidud ja segatsed loud olid. Saksad ristisid selle maa inimesi, paganaid, enam wäe wõimusega kui priitahtmise järele ladina (Nooma katoliku) usku, mis usku naad siis ise olid, ja hakkasid Digeusulisi taga kiusama.

Moskwa ja tõige Wene maa suure Würsti Joanni III. ajal, oli Digeusulistel, kes Sakste walitsuse al olid, Jurjewi (Tartu) linnas Wene alewis kaks kirikut: üks Ime- teutigija Mikolause auuks, teine Suurekannataja Georgiuse auuks. Neis kirikutes pidasid teenistust kaks preestrit, ühe nimi oli Joann, Moskwa maalt, teise nimi Ißidor. Kui Saksad hakkasid miilitamiste ja ahwardamiste läbi püüdma, et Digeusulised ladina usku vastu wõttaks, siis läks preester Joann Jurjewi linnast Pihkwa linna, sai seal mõne aja pärast mungaks ja sai Ioonaks nimetud; tema ehitas Liwi-maa piirile Pihkwa-Petscheri kloostri, elas waga elu ja suri õnsat surma Ißsandas. Ißidor jäi Jurjewi linna ja waidles palju ladina-usuliste Sakstega, seisdes oma Dige usju eest.

Üks linna wanem nime poolest Jüri Trässfogolow, hak- kas kurja waimu ahwatelemise läbi ladina usu piiskopi Andraase ja teiste linna wanemate ees preestri Ißidori ja teiste Digeusuliste inimeste peale laimamist tõstma, nõnda, et piiskopi ja linnawanemate wiha nende vastu äritud sai ja sest ajast hakkasid nemad suuremat süüd otsima, et Ißidori

ja teisi Digeusulisi ülekuulamisele ette võtta. Kui kallid Issanda ristmise püha kätte jõudis, läksid Digeusulised wälja Oma jõe ääre püha ristidega ja püha kujudega weenistamisele. Siis wõtsid piiskopi ja linna wanemate poolest saadetud mehed preestri Issidori ja teised risti-inimesed kinni, kes temaga olid, meesterahwad ja naesterahwad, ja wiisid neid piiskopi ja linna kohtumõistjate ette. Piiskop ja kohtumõistjad maenitsesid neid, et naad ladina usu wastu wõtaks, aga preester Issidor ja teised Digeusulised seisid suure julgusega oma Dige usu eest ja sõitlesid seda, mis ladina usu õpetuses mitte Dige ei ole, nimelt seda nende eeskliku õpetust pühast Kolmainust Jumalast, et Püha Waim wälja lähäb ei mitte üksnes Jumalast Isast, waid ka Jumalast Pojast, ja ka seda, et nemad liturgia Jumalateenistuses hapnend leirwa asemel hapnematta leirwa pruugiwad, Apostlikku õpetuse wastu, ja ka muid õpetusi, mis mitte Püha Kirjaga, ja Püha Koguduse tõsi se suusõna õpetusega ja seitseme Risti koguduse kõigemaapealiste Sünodide otsuste ja seadmistega ühte ei lähä. Piiskop ja linna kohtumõistjad nende kindlat meelt Dige usu tunnistuses nähes, said wäga wihaseks nende peale ja andsid käsku neid wangi kotta kinni panna. Jumala preester Issidor õpetas ja trööstis palju oma seltsilisi ja maenitses neid püha usu eest kannatama, et naad kõlblikuks saaks Martrite kroonid taewa kodades wastu wõtta. Naad pöörsid omad paled hommiku poole ja hakkasid, filmapijaraid walades, Jumalat paluma ja waimulikka laulusi laulma; preester Issidor wõttis suure wagadusega Kristuse kõigepuhutamaist ja elawakstegewaist Sakramentidest osa, ja andis neist osa ka neile, kes temaga olid, ja nõnda kinni-

tasid nemad endid tulewaks hinge wõitluseks. Siis tulid piiskopi ja kohtumõistjate poolest saadetud mehed, wiisid pühad usutunnistajad wangi kojast wälja ja seadsid neid raadi majasse seisma teise ülekuulamise tarwis. Jälle hakkas piiskop neile lahke sõnadega usust rääkima palju rahwa ees ja maenitses neid, et naad ladina usku wastu wõtaks. Aga pühad usutunnistajad sõitlesid teda ja ei wõtnud tema maenitsusi kuulda ja awaldasid kõikumata tahtmist Dige Kristuse usu eest kannatada. Siis sai piiskop ja kohtumõistjad nende peale väga wihaseks ja andsid käsku Isidorit tema preestriliku ameti-riietes Oma jõlle wisata, kus tema wee-õnnistamist oli talitanud, ja temaga ühes ka teisi ühes nende riietega, ja nõnda andsid pühad Kannatajad omad hinged Issanda Jumala kätte ja jätsid järele head mälestust Dige usu rahwale. Nende kannatamiste ajal sündis ka see imewäärt lugu. Üks naene, keda ühes teiste Kannatajatega uputada wiidi, pidas oma kätte peal ühte kolmeaastast lapsukest. Saksad wõtsid teda ema kätte pealt ära. Kui lapsuke nägi, et ta ema upund on, hakkas tema nutma ja Sakste käest ära kipuma, kes teda kinni hoidsid ja teda meelitasid, ja haawas nende silma nägusi; naad wiskasid teda selle koha ligi, kus wee-õnnistus oli toimetud. Lapsuke tegi endale kolm korda ristitähete ette, kukutas ennast jõlle ja nõnda suri Martri surma ühes oma emaga.

Kõiki neid, kes olid kannatanud, oli **seitsekümmend ja kolm Kannatajat**. See sündis 1472. aastal pärast Kristuse sündimist, **8. Jaanuari kuu pääwal**.

Kui kewade kätte tuli ja jõe wesi üle kallaste läks, siis leiti nende ihud jõe kalda pealt, linnast, wastu jõe

jooksu minnes, kolm wersta kaugel, just kui oleks neid keegi inimene jenna pannud, silma nägudega hommiku poole pöördud, mäe peal puu all, kõik ühes kous ja rikkumata; preester Issidor oli nende hulgas oma ameti-riietes. Glama jäänud Digeusulised inimesed võtsid siis nende kallid ihud ja matsid maha sealsamas kohtas, aga mõned neist töid nemad Surjewi linna ja matsid maha Smeteutegija Nikolause kiriku juure.

Ja nõnda, wennad, pange tähele kuidas igaüks meie seast peab püha Dige usu eest võitlema ja Jumala püha käsitude täitmisel waewa nägema, et meie püha Kannatajate palwete pärast head tasumist kohtu päawal saaksime meie Issanda Jumala ja Lunastaja käest, kelle pärast on kõik au, ja kiitus ja kummardamine ühes Tema algmata Isa ja kõigepühama Waimu pärast nüüd ja ikka ja igaweste. Amen.

